

[Hans Schmidt.]

linie med den såkaldte lille amnestilov af 27. maj 1950. Dersom man begrænser § 3 i lov af 18. juni 1951 til kun at gælde fremefter, vil det betyde, at bestemmelsen i praksis næsten ikke får nogen betydning, idet så godt som alle sager i henhold til tillægget er blevet behandlet før den 18. juni 1951. Desuden ville man komme til det resultat, at f. eks. en mand, der er frakendt de borgerlige rettigheder for bestandig før den 18. juni 1951, overhovedet ikke får valgretten tilbage, medens en mand, der først dukker op nu og muligvis idømmes en hård straf i henhold til straffelovstillægget, slet ikke mister valgretten.

Jeg ville være tilfreds, dersom dette problem kunne ordnes på den måde, at der gives valgbestyrelserne landet over adgang til at optage alle personer på valglisten, uanset om der skulle foreligge et tidsbegrænset eller ubegrænset tab af de borgerlige rettigheder, og uanset om domsafsigelsen ligger før eller efter den 18. juni 1951.

I det forløbne år har jeg efter henstilling ydet min medvirken ved ordningen af tilbagebetalingskravene mod de frontfrivillige, hvis pårørende har modtaget understøttelse i deres fravær. Jeg har kunnet konstatere, at sagerne udfra den gældende praksis bliver behandlet korrekt med forståelse for de differentierede forhold og under hensyntagen til, at de pågældende ikke skulle have været straffet; men det siger ikke, at resultatet desuagtet er tilfredsstillende. Når tilbagebetalingskravet til en lille barber med indkomst- og formueforhold på omkring 6 000 kr. lyder på 9 000 kr., så kan på papiret et nedskrevet beløb på 2 500 kr. under de givne forhold anses for at være passende; men selvom nedskrivningen synes stor, virker det i praksis meget hårdt. En højere belåning af huset var ikke mulig, så formuen var kun realisable ved salg. For at redde huset og på grund af det i forvejen svage økonomiske grundlag, var der kun den mulighed for ham at sælge inventaret og leje butikken ud og derefter selv gå på fabrik. Det at gå på fabrik er selvfølgelig ingen ulykke, men at måtte opgive et selvstændigt håndværk, selvom det stod på svage fødder, på grund af kravet, nager i sindet resten af livet. Det er et eksempel, og jeg skal ikke trætte med flere. Når denne procedure med en

ordning af sagerne under hensyn til de enkeltes forhold og en klækkelig afskrivning fra ministeriets side er tilendebragt, står jeg imidlertid stadig overfor et spørgsmål, som jeg søger svar på, og det er, hvem der så skal betale resten. Jeg ved det ikke. Jeg ved kun, at det er urimeligt, om der enkelte frontfrivillige skal blive hængende på det.

Et andet ømt punkt er konfiskations sagerne og tilbagebetalingerne udenfor frontkæmpernes kreds. Jeg forstår, at en sanering af de finansielle forhold, som krig og besættelse efterlod, efter besættelsens ophør var nødvendig. Jeg forstår også, at det kan være vanskeligt at trække en nogenlunde retfærdig grænse. Jeg går også ud fra, at det er en meget menneskeligt og overfor lov og praksis vanskeligste sager, der står tilbage. Til gengæld er de ikke særlig talrige, således at der ud fra denne synsvinkel skulle være grund til at få dem ud af verden.

Jeg vil lige nævne et eksempel. Da den danske stat efter den 5. maj 1945, som er skæringsdag for disse sager, i princippet overtog flygtningeadministrationen, var der et bestemt sted en del erhvervsdrivende, der havde tilgodehavender, som ikke alle blev godkendt; men når lægen og apotekeren og jordemoderen får deres penge, men der lilla snedker, der har leveret ligkisten, ikke får sine, synes jeg, det er glippet med at trække grænsen. Jeg ville være glad, om disse få sager kunne ordnes endnu.

Et andet, ikke stort, men menneskeligt set betydningsfuldt problem er arbejdstilladelse for udlændinge med tysk eller andet statsborgerskab, som har stærk tilknytning til familier i landsdelen. Jeg vil her kun anmode om at overveje, om der ikke kunne ses mere stort på disse sager. Jeg forstår, at der kan være arbejdsmæssige og andre forhold at tage hensyn til, men talmæssigt kan det dog ikke spille nogen rolle, så det menneskelige moment måtte kunne træde mere i forgrunden.

Det er altså de spørgsmål, som jeg har været i lag med, og jeg vil til slut udtale håbet om, at det må bære hen mod frie forhold på begge sider af grænsen.

Carsten Raft: Det er naturligt, at mit partis ordfører tager sig af den egentlige polemik overfor den højtærede forsvarsmini-